

بررسی انواع نظامهای اجرایی پروژه ها و انتخاب بهترین روش در پروژه های عمرانی و نظامی

محمد میرزایی¹، مهدی سرلک²

1-دکترای معماری عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین (ع)

2- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران (مهندسی و مدیریت ساخت) دانشگاه امام حسین (ع)

M42928@yahoo.com
Sarlak_2006@yahoo.com

چکیده

یکی از موضوعاتی که در سالهای اخیر مورد توجه حکومتها بوده آنست که، بدون اینکه از کیفیت و کمیت خدمات بکاهند، هزینه ها را محدود کند. به همین دلیل کشورها به منظور مدیریت در بخش پروژه های زیر بنایی و مهم دست به ابتکارات مختلفی زده اند. در نتیجه ابتکارات فوق روشها و مشارکتهای مختلفی ایجاد شده است. که در خصوص این روشها میتوان به بررسی نقاط قوت و ضعف آنها پرداخت، و در نهایت کارفرمایان می توانند با استفاده از ابزارها و معیارهای مناسب برای انتخاب شیوه اجرای پروژه، روش مناسبی را انتخاب کنند. اخذ مناسب ترین تصمیم، سود و عواید فراوانی را نصیب صاحبان پروژه و اقتصادی ملی می نماید و به همین نسبت، تصمیم نامناسب گاهاً ضررهای متعددی را به پروژه تحمیل و از دست رفتن فرصت های تکرار نشدنی را در عرصه ملی بدنبال خواهد داشت. در این مقاله قصد داریم پس از شرح کامل نظامهای اجرایی پروژه ها و روشهای مشارکتی میان حکومت و بخش خصوصی پردازیم. همچنین ضمن بررسی ویژگیها و شرایط مختلف پروژه های زیر بنایی و اساسی کشور، و بررسی چند نمونه از پروژه های مهندسی در پادگانها، استراتژی و روش مناسب و مورد نیاز پروژه انتخاب گردد.

کلمات کلیدی: زیربنایی، مشارکت، نظام اجرایی، ملی، پادگان

1. مقدمه

پیاده سازی و اجرای پروژه های بزرگ زیربنایی و توسعه ای از جمله مهمترین ابزارهای دولتها برای رسیدن به رشد و توسعه پایدار به حساب می آیند. ویژگی اصلی که این پروژه ها را از سایر انواع پروژه ها جدا می نماید، نیازهای مالی هنگفت، سطح علمی و تکنولوژیکی بالا، نیاز به دانش فنی گسترده، حجم کاری بالا و زمانبری آنهاست که باعث تاثیرگذاری قابل توجه بروضعیت اقتصادی، تکنولوژیکی و حتی سیاسی و اجتماعی کشورها می گردد. لذا با توجه به این ویژگیها، انتخاب روش مناسب برای فراهم سازی و اجرای این دسته از پروژه ها بسیار حائز اهمیت بوده و اشتباه در این زمینه هزینه ها و زیانهای گاه غیرقابل جبرانی را به بار خواهد آورد. از این رو اتخاذ سیاست مناسب در فرایند تصمیم گیری در خصوص روش اجرای طرحهای عمرانی حیاتی بوده و توسعه سیستمها و ابزارهای پشتیبانی برای تصمیم گیری می تواند به مجریان کمک شایانی نماید. یکی از موضوعاتی که در سالهای اخیر مورد توجه حکومتها بوده آنست که، بدون اینکه از کیفیت و کمیت خدمات بکاهند، هزینه ها را محدود کند. به همین دلیل کشورها به منظور مدیریت در بخش پروژه های زیر بنایی و مهم دست به ابتکارات مختلفی زده اند و در این خصوص به دنبال کشف راههای جدید از مشارکتهای بین حکومت و بخش خصوصی هستند. در نتیجه ابتکارات فوق روشها و مشارکتهای مختلفی ایجاد شده است. که این روشها دارای تشابه و همچنین اختلافاتی هستند. از مشخصات اصلی و مهم برای هر یک از روشهای اجرایی پروژه، می توان به چگونگی پیوستگی مراحل انجام پروژه و همچنین تامین منابع مالی مورد نیاز توسط بخشهای دولتی و یا بخش خصوصی اشاره کرد. که در خصوص این روشها میتوان به بررسی نقاط قوت و ضعف آنها پرداخت، و در نهایت کارفرمایان می توانند با استفاده از ابزارها و معیارهای مناسب برای انتخاب شیوه اجرای پروژه، روش مناسبی را انتخاب کنند. اخذ مناسب ترین تصمیم، سود و عواید فراوانی را نصیب صاحبان پروژه و اقتصادی ملی می نماید و به همین نسبت، تصمیم نامناسب گاهاً ضررهای متعددی را به پروژه تحمیل و از دست رفتن فرصت های تکرار نشدنی را در عرصه ملی بدنبال خواهد داشت. در این تحقیق قصد داریم پس از شرح کامل نظامهای اجرایی پروژه ها و همچنین روشهای مشارکتی میان حکومت و بخش خصوصی پردازیم.